

የሻአቢያ “የተሀድሶ” ስትራቴጂ አካሄድና እንደምታው አክሊሉ ወንድአፈረው

ሜይ 22፣ 2015

በአቶ ኢሳያስ አፈወርቂ የሚመራው አስመራ ላይ የተሰየመው የሻአቢያ መንግሥት ለ 23 ዓመታት የተከተለውን አካሄድ እንዳላዋጣው በመገንዘብ ይመስላል በተወሰነ ደረጃ ለየት ያለ ገጽታን ለማሳየት እና ራሱን አለሳልሶና የሰላም አባወራ ሆኖ ለመቅረብ በመሯሯጥ ላይ ይገኛል። ይህ ምን መልክ ይዞ ነው የሚራመደው? ለሀገራችን ኢትዮጵያስ ምን እንደምታ አለው? የሚለው የዚህ ጽሑፍ ዋና ዓላማው ነው።

የአቶ ኢሳያስ አፈወርቂና የሻአቢያ የኩርፊያና የማን አለብኝ ዓመታት

አቶ ኢሳያስ አፈወርቂ እና ድርጅታቸው ሻአቢያ አስመራ ላይ እንደመንግሥት ከተሰየሙ በሁዋላ ስለራሳቸው እጅግ የተጋነነ እይታ ይዘው ነው ያካባቢውንም ሆነ አለም አቀፉን ህብርተሰብ የተቀላቀሉት። በዚህም መሰረት በየሄዱበት በሽክላ ዕቃ የተሞላ መደብር ውስጥ እንደገባ እንሰሳ በግራም በቀኝም ያገኙትን ሁሉ እያተረማመሱ ቆይተዋል። በዚህም መሰረት ባዎር ጊዜ ውስጥ፡

- እንደ አውሮፓ አቆጣጠር ከየመን ጋር በ 1996¹
- ከጅቡቲ ጋር ከ 1994 እስከ 2008²
- ከሱዳን ጋር ደግሞ ከ1994 እስከ 200 ድረስ ዲፕሎማቲክ ግንኙነትን እስከማቋረጥ የደረሰ ውዝግብ ውስት ገብተው ነበር³
- ከኢትዮጵያ ጋር ደግሞ በ1998 ጦርነት ውስጥ ገብቷል።

ይህ ብቻ ሳይሆን አቶ ኢሳያስ አፈወርቂ እና ድርጅታቸው ሻአቢያ ከተለያዩ ሀገሮች ጋር የሚያጋጥማቸውን አለመግባባት በኩርፊያና ቶሎ ብለው በማካረር ዲፕሎማቲክ ግንኙነትን እስከማቋረጥ በሚደርስ አካሄድ ለመቋቋት ሲሞክሩ ደግሞ ደጋግሞ ታይቷል። ይህ አያያዣቸው ባንድ በኩል ለራሳቸው ከሚሰጡት እጅግ ተፈላጊ ነኝ፣ ታላቅ አርበኛ ነኝ፣ ታላቅ የፖለቲካ ሊቅ ነኝ ወዘተ ከሚል እጅግ የተጋነነ ግምት የሚመነጭ ሲሆን በሌላ በኩል ደግሞ ያስተሳሰብ ደካማነታቸውን እና ስሜትን የመቆጣጠር ችሎታቸው እጅግ ዝቅተኛ እንደሆነ የሚወስዱትም እርምጃ ሊያስከትልባቸው የሚችለውን ጉዳት ማገናዘብ አለመቻላቸውን ያመለክታል።

በዚህ ድንገተኛ ኩርፊያ እና ነገርን ቶሎ የማካረር ባህሪያና እርምጃ ኢሳያስ አፈወርቂ እና ድርጅታቸው ሻአቢያ ራሳቸውን እጅግ የከፋ ችግር ውስጥ የጣሉበት (ከኢትዮጵያ ጋር ከነበረው የ 998ቱ ጦርነት ውጭ) አንድ ምሳሌ እንዳውሮፓውያኑ አቆጣጠር በ 2007 ከምስራቅ አፍሪካ በይነ መንግስታት የልማት ድርጅት (ኢጋድ) ውስጥ ኤርትራ ራሷን ድንገት ማግለጋን በጽሁፍ ባስታወቀች ጊዜ ነበር⁴።

¹ <http://www.ipsnews.net/1996/08/yemen-eritrea-hanish-islands-conflict-ends-questions-remain/>

² <http://military.wikia.com/wiki/Djiboutian%E2%80%93Eritrean%20border%20conflict>

³ <http://news.bbc.co.uk/2/hi/africa/590910.stm>

⁴ <http://reliefweb.int/report/eritrea/eritrea-suspends-membership-igad>

ይህ እጅግ ድንገተኛ ያልተለመደና በዲፕሎማቲክ አለምም እንደ በሳል እርምጃ የማይታየው አካሄድ አቶ ኢሳያስ አፈወርቂን ፣ ድርጅታቸውንና እውካላታለሁ የሚሏት ኤርትራን ከአካባቢያዊ፣ አህጉራዊውና አለም አቀፋዊ መድረክ አግልሏቸው በምንም መልኩ ድምጻቸው እንዳይሰማ አድርጓቸው ከአለት ወደ አለት የተነጠሉ ብቸኛ ሆነው ቆይተዋል።

ይህ ብቻ አይደለም፣ ኢሳያስ አፈወርቂ እንዳውሮፓውያን አቆጣጠር በ2008 አመተ ምህረት ድንገት ተነስቶ አለም አቀፍ የእርዳታ ድርጅቶች ሁሉ ጠቅልላችሁ ከኤርትራ ውጡልኝ አሉ። በወቅቱ የኤርትራ ህዝብ ችግር አለበት፣ በረሀብም የሚሰቃየው ህዝብ ቁጥር ሰፊ ነው፣ ይህን ጉዳይ ለመታደግ እርዳታው ያግዛል ቢባሉም፣” ነገሩን ሁሉ አጡዘው “እርዳታችሁን ረሀብተኛ ለሆኑት ስድስት እና ሰባት ሚሊዮን ኢትዮጵያውያን ሕጻናት ወይም በቅኝ ግዛት ለተያዙት (አኪፔሽን) የኦጋዴን ሶማሌ ህዝብ ስጦት ነበር ያሉት”⁵

ጉድ ሳይሰማ መስከረም አይጠባም እንዲሉ የእርዳታ ድርጅቶችን ድንገት ተነስተው በጅምላ ማባረራቸው ያሰከተለው ትዝብት ሳይቀዘቅዝ፣ በሜይ 2008 ከአልጀዚራ ቴሌቪዥን ፕሮግራም ጋር ባደረጉት ቃለምልልስ ፣ ተመልካችን ሁሉ በሚያሰደነግጥ ሁኔታ ራሳቸውን ለመቆጣጠር አቅቷቸው የተሳከረ እና ካንድ “የሀገር መሪ” የማይጠበቅ አቀራረባቸው ሲታይ በሌሎች ዘንድ የነበራቸውን ጥቂት ከበሬታ ያሳጣቸው ይመስለኛል።⁶

ከላይ ከተጠቀሰው በተጨማሪ፣ “አንችው ታመጭው አንችው ታሮጭው” እንደሚባለው በ2007 ድንገት ተነስተው በኩርፊያ ከኢጋድ ለቅቄ ወጥቻለሁ እንዳላሉ ሁሉ በ2011 ደግሞ ድንገት ወደ ድርጅቱ አባልነት ልመለስ ብለው የኢጋድን በር ያንኳኩት ያው አቶ ኢሳያስ ነበሩ። ይህ ብቻ ሳይሆን ወደ ኢጋድ ለመመለስ ያቀረቡት ጥያቄ ደርሶናል ሆኖም የዚህ አይነቱ ጉዳይ ውሳኔ የሚሰጠው በድርጅቱ የመሪዎች ጉባኤ ስለሆነ በትእግስት ይጠብቁ ተብሎ ቢነገርም እንዴት ይሆናል አሁኑኑ ካላስገባችሁኝ ብለው በዲፕሎማሲው አለም እጅግ ባልተለመደና አሳፋሪ በሆነ መልክ ሳይጋበዙ መልክተኛ ልከው በስብሰባው ጉባኤ ላይ ካልተሳተፍኩ ብለው ግርግር የፈጸመት ያው አቶ ኢሳያስ አፈወርቂ ነበሩ።⁷

እነዚህ ከላይ የተጠቀሱት መረጃዎች እንደሚያሳዩት፣ የአቶ ኢሳያስ መንግስት ከምስረታው ጀምሮ እኔ ያልኩት ካልሆነ በሚል ዘዬ ፣ ባካባቢው የራሳቸውን የበላይነት ለማስፈን ባደረጉት ሙከራ እጅግ አጥፊ የሆነ ባህሪን ሲያንጸባርቁ ለረጅም ጊዜ ቆይተዋል። ይህ ሁኔታም፣ በስርአቱ ላይ እጅግ ብዙ ተቃውሞ አስነስቶባቸዋል፣ ከአካባቢውም ሆነ ከአለም አቀፍ ህብረተሰብ ነጥሏቸው ቆይቷል።

አዲሱ የሸአቢያ አካሄድ

⁵ https://www.youtube.com/watch?feature=player_embedded&v=UAXKsZ8OsWo (ከ12ተኛው ደቂቃ ጀምሮ ያለውን ያዳምጡ)

⁶ https://www.youtube.com/watch?feature=player_embedded&v=UAXKsZ8OsWo

⁷ http://www.diretube.com/ethiopian-news/eritrean-representative-thrown-out-of-igad-meeting-in-ethiopia-video_e219074e8.html

⁸ <http://www.africareview.com/News/IGAD+bars+Eritrea+from+Addis+Ababa+meeting/-/979180/1224476/-/5wmtfkz/-/index.html>

አቶ ኢሳያስ ወደስልጣን ሲመጡ ዲሞክራሲያዊ ብቻ ሳይሆን አብዮታዊም ተብሎ ሰለተገመቱ እሳቸውም ቢሆኑ ዲሞክራሲን እውን ለማድረግ እችላለሁ በማለት አለም አቀፉን ህብረተሰብ ለተወሰነ ጊዜ ከጎናቸው ለማሰለፍ ችለው ነበር። አሁን ከ 20 አመታትን ያስቆጠረው ተግባራቸው ግን ዲሞክራሲያዊም፣ ዘመናዊም መሪ እንዳልሆኑ በተግባር ሰላሳዩ ባካባቢው የሚከሰቱ ቀውሶችን እንደእግር ማስገቢያ በመጠቀም ታላላቆቹን መንግስታት መልሶ ለመወዳጀት ከፍተኛ መገለባበጥ ለማድረግ ሲጣጣሩ ይታያል። ይህን ሲያደርጉ ግን ቀደም ሲል ይዘዋቸው የሚጓዟቸውን ፍላጎቶች ፣ ለምሳሌ በሀገር ውስጥ ስልጣንን በብቸኛነት ይዞ መቀጠሉን፣ ኢትዮጵያን በተመለከተ ድንበሩን በሚፈልገው መልክ ማስከለል እና ከ1998 ጦርነት በሐላ የተቋረጠበትን ጥቅም መልሶ መመስረት በዋናት ሳይቀየር ነው።

የአቶ ኢሳያስ አዲሱ አካሄድ በዋናነት የተጀመረው ባውሮፓውያኑ አቆጣጠር በ2011 አምባሳደር ግርማ አስመርምን ባፍሪካ አንድነት ድርጅት አምባሳደር አድርገው በሾሙበት ጊዜ ነበር። የአቶ ግርማ ሹመት ተራ አምባሳደርነት ሙያ መጫወት ብቻ ሳይሆን የአቶ ኢሳያስን አዲሱን ዲፕሎማቲክ አካሄድ በዋናነት እንዲመሩም ነበር። አምባሳደር ግርማ በሀይለስላሴ ዘመን የኢትዮጵያ እግር ኳስ ብሄራዊ ቡድን ተጫዋች የነበሩና ሁዋላም በኢትዮጵያ ውስጥ የአቶ ኢሳያስ መንግስት አምባሳደር ሆነው ያገለገሉ ናቸው ። በዚህም የተነሳ የኢትዮጵያን ፖለቲከኞችና የዜጎችንም ባህሪ “ ጠንቅቄ አውቃቸዋለሁ” ባይ ናቸው። አምባሳደር ግርማ በቀጣይነት ይህንኑ የአቶ ኢሳያስን አጀንዳ በዋናነት ለማስፈጸም በተባበሩት መንግስታት ዋና አምባሳደር ተደርገው በ2014 መሾማቸው ይታወሳል።⁹

ፈረንጆች “ብዙ ትንኞችን ከኮምጣጤ ይልቅ ማርን በመጠቀም ማጥመድ ትችላለህ” “ You can catch more flies with honey than with vinegar “ እንደሚሉት የአቶ ኢሳያስ መንግስትም አላማውን፣ ራእዩን ወዘተ ሳይለውጥ ተቀባይነት ያሰገኛል ብሎ በገመተው ሰላም እና መረጋጋትን ባካባቢው ለማስፈን፣ በግንባር ቀደምነት አስተግባሪ መስሎ መሯሯጥን መርጠወል። ለዚህም የሚከተሉትን እንመልከት

በየመንና መካከለኛው ምስራቅ

ኤርትራን “ከኢትዮጵያ ግኝ ገዥነት ነጻ ለማውጣት” አቶ ኢሳያስና ድርጅታቸው ባካሄዱት ትግል የአረቡ አለም በሁሉም መልኩ ግንባር ቀደም አጋር እንደነበር ይታወሳል። በገንዘብና በዲፕሎማቲክ ብቻ ሳይሆን ለምሳሌ የኢራኑ አያቶላ ኮሚኒ በሳምንታዊ የአለተ አርብ (የጁምኦ) ሳይቀር ለኤርትራ ነጻነት ተከታታይ ጸሎት ያደርጉ ነበር።¹⁰

ከ“ነጻነት” በሁዋላ ግን እንደተመኙት እንክብካቤው አልቀጠለም። በአረቡ አለምና በመካከለኛው ምስራቅ ቦታ ተነፍጓቸው የቆዩት አቶ ኢሳያስ የየመን ግጭትና የሳውዲ የሚመራው ትብብር ጣልቃገብነት ሲከሰት በግንባር ቀደምትነት ነው “ሁኔታውን ለማረጋገጥና ሰላም ለማውረድ” በሚል ሰበብ ዘለው የገቡት። በዚህም መሰረት በአፕሪል

⁹ <http://www.caperi.com/new-permanent-representative-of-eritrea-to-un-presents-credentials/>

¹⁰ [\(ከሰባተኛው ደቂቃ ጀምረው ያዳም ጡ\)](https://www.youtube.com/watch?feature=player_embedded&v=(ከሰባተኛው ደቂቃ ጀምረው ያዳም ጡ))

2015 በሳውዲ አረቢያ ጉብኝት አድርገው በዚህ ጉዳይ ላይ ከሳውዲ ንጉሰ እና ሌሎችም ባለስልጣናት ጋር ተወያይተው አንዳንድ ስምምነትም ላይ እንደደረሱ ተዘገቧል።¹¹

በማስከተልም “ባካባቢው ሰላምን ለማምጣት” በሚል ሰብብ ቀደም ሲል ይረዷቸው ነበር እየተባለ በሚጠረጠረው የሁቲ አማጽያን ላይ ጀርባቸውን አዙረው በሳውዲ ለሚመራው ጸረ ሁቲ ወታደራዊ ዘመቻ እግረኛ ጦር ለመላክ እንደሚፍልጉ ተናግረዋል።¹²

የአቶ ኢሳያስ መንግስት በአንድ እስላማዊ ሀገር የውስጥ ጉዳይ ጣልቃ ገብቶ መገኘቱ በራሱ በኤርትራ የእስልምና ሀይማኖት ተከታዮች ዘንድ ሊያስከትለው የሚችለው እንደምታምን እንደሚሆን ወደፊት የሚታይ ይሆናል። አሁን ባለው ሁኔታ ግን፣ በውስጥ የሚመጣን የህዝብ ቁጣ ለሳውዲ አረቢያና አጋርቿ ድጋፍ በመስጠት ሊመጣ ከሚችለው ጠቀሜታ ጋር ሲወዳደር ሚዛን አይደፋም ተብሎ እንደተደመደመና ሊመጣ የሚችለውንም ግፊት ለመቋቋም ቆርጠው እንደተነሱ ያመለክታል።

በደቡብ ሱዳን

ቀደም ባሉት አመታት ኤርትራ የደቡብ ሱዳን ነጻነት ደጋፊ ሆኖ መኖሯ ይታወቃል። ደቡብ ሱዳን ነጻነቷን ከተቀናጀች በሁዋላ ግን አቶ የኢሳያስ ተጽእኖ እዚህ ግባ የሚባል አልነበረም። በቅርቡ የደቡብ ሱዳን ድርጅቶች የእርስበርስ ግጭት ሲከሰትም አቶ ኢሳያስ ችግሩን ለመፍታት በሚደረገው ጥረት ውስጥ ምንም ቦታ አላገኘም ነበር።

በአጋድ አጋፋሪነት ተይዞ በነበረው የደቡብ ሱዳን ተፋላሚዎች እርቅ ጉዳይ በወያኔ/ኢህአዴግ ሊቀመንበርነት እና በሌሎች የምሰራቅ አፍሪካ መንግስታት ተባባሪነት እየተካሄደ ቆይቷል። በዚህ ሂደትም ኤርትራ ሙሉ በሙሉ ተገልጻ ቆይቷለች። በማርች 2015 የእርቅ ሂደቱ እንደተደናቀፈ ግልጽ ሲሆን ነበር ኤርትራ ድንገት በዚህ ሁኔታ ውስጥ ዋና ተዋናይ ሁና ለመቅረብ የሞከረችው። በዚህም መሰረት የደቡብ ሱዳንን መሪ አስመራ ድረስ በመጋበዝ ላካባቢው ችግር ኤርትራ ዋና ተጫዋች ነች የሚለውን ማስጨበጥ ነበር የሞከሩት። ዋና ምክራቸውም “ሊበጡበጡአችሁ ከሚፈልጉ መንግስታት ተጠንቀቁ” የሚል ነበር።¹³

በአለም አቀፍና ያካባቢ ድርጅቶች ውስጥ (አጋድ)

ኤርትራ በ2007 ድንገት በቃኝ ብላ ከአጋድ እንዳልወጣች እና በወቅቱ ይህ እርምጃችሁ ትክክል አይደለም እና አስቡበት ቢባሉም አሻፈረኝ ብሎ የቆየው የአቶ ኢሳያስ መንግስት ማንም ሳይጠይቀው ነበር ድንገት ተነስቶ በ2011 መልሶ ለመቀላቀል ጥያቄ ያቀረው።¹⁴

ይህ ጥረት አቶ ኢሳያስ ቀደም ሲል ያጡትን ቦታ መልሶ ለመያዝ የሚደረገው ሙከራ አንድ አካል ለመሆኑ ምንም ጥርጥር የለውም።

¹¹ <https://www.middleeastmonitor.com/news/middle-east/18347-saudi-arabia-eritrea-agree-to-boost-red-sea-security> <http://www.madote.com/2015/04/pictures-eritrean-president-visits.html>
¹² <http://ethiomeia.com/100leads/4825.html>
¹³ <http://sudantribune.com/spip.php?article54751>
¹⁴ <http://stesfamariam.com/2014/04/10/eritreas-igad-suspension-and-reactivation-decisions-sacrosanct-and-legal/>

ከኢትዮጵያ ጋር

ኢትዮጵያን በተመለከተ ኢሳያስ አፈወርቂ አሁን የሚከተሉት አካሄድ

- መሰረታዊ መስሎ የሚታያቸውን የድንበር ጉዳይ እሳቸው በሚፈልጉት መንገድ እንዲደመደም ማድረግ
- ተቃዋሚውን በማግባባት፣ በመሞት ላይ ካለው የወያኔ ስርአት ጋር ማበር ሳይሆን የመጭው ጊዜ ባለስላጣናት ጋር መወዳጀት
- ከኢትዮጵያዊ ተቃዋሚዎች ጋር በማበር የቆሸሸውን የራሳቸውን ገጽታ ማደስና፣ ተቀባይነት ማግኘት

ጥቂቶቹ ናቸው።

ለኢሳት ሰራተኞች በፌብራሪ 2015 በኤርትራ ውስጥ የሰጡት እጅግ ረጅም ቃለምልልስ ተቃዋሚውን ለማግባባት ያዘጋጁት እቅድ አንድ ገጽታ ይመስላል። በዚያ ቃለ ምልልስ ውስጥ አቶ ኢሳያስ፣ የ ኤርትራና ኢትዮጵያን ጉዳይ የተመለከተ ስብሰባ በያካባቢው መደረግ ያገባዋል “ በማለት የሰነዘሩት ምክር መሰል መመሪያ ፣ በቅርቡ ደግሞ በሜይ 9 እና 10 በዋሽንግተን ዲሲ “ ያፍሪካ ቀንድ ሁኔታን” የመረመረው ስብሰባ ይዘት በከፊልም ቢሆን ከአቶ ኢሳያስንና ከሻአቢያን የተሀድሶ ስትራቴጂ ጋር እጅግ እንደሚጣጣም ይታያል።

አቶ ኢሳያስ በኢሳት ቃለመጠቅ ላይ አበክረው የገለጹት ለኢትዮጵያ አንድነት የቆሙ፣ ለኢትዮጵያ ከመልካም ነገር ውጭ የሚመኙት ነገር እንደሌለ ፣ የኢትዮጵያ ህዝብ መብት አለመከበር እንቅልፍ እንደነሳቸው እና እንዲያውም ኢትዮጵያ መፈራረስ አለበት ተብሎ በተለያዩ መንግስታት ሲሰነዘር እርሳቸው አይሆንም ብለው እንዳስቆሙ ወዘተ ነበር።

ይህ ሁሉ ግን ኢትዮጵያውያን ለአመታት ከምናውቀው የኢሳያስ አፈወርቂ ንግግሮች እና ተግባር ጋር እጅግ የሚጋጭ ነው።

ሰብብ ፈልገው በኢሳያስ አፈወርቂ ለመጭበርበር በተጠንቀቅ ከሚጠባበቁት ወይም በኢትዮጵያ ኪሳራ ላይ ወዳጅነትን ለመመስረት ከሚፈልጉት በስተቀር ሁኔታውን በትክክል ለመረዳት ለሚሞክር ሁሉ የአቶ ኢሳያስ አቋም አሁንም ቀድሞ ሲል ከነበረበት ቦታ ፈቀቅ እንዳላለ መገንዘብ ያቻላል። ለዚህም በዚያው በኢሳት ቃለምልልስ እና በተለያዩ የዜና አውታሮች ውስጥ ደግመው ደጋግመው የ ኤርትራና የኢትዮጵያ ድንበር ጉዳይ ያለቀለት እንደሆነና ኢትዮጵያም “ከወረረችው የኤርትራ ግዛት መውጣት እንዳለባት መናገራቸውን ማስተዋል በራሱ በቂ መረጃ ነው” ባለፈው አመት (2014) አምባሳደር ግርማ አሰመሮም ለ ገለልተኛ አገራት ስብሰባ ካደረጉት ንግግር ውስጥ ደግመው ደጋግመው ያሰመሩበትም ይህን ይህን ነበር። <http://www.madote.com/2014/05/ambassador-girma-asmeroms-speech-at.html>

በመጨረሻም በቅርብ በሜይ 9 እና 10 የተካሄደው የዋሽንግተን የሰብአዊ መብት ስብሰባ ጉዳዩ ስለ አፍሪቃ ቀንድ ነው እየተባለ፣ በመላው አፍሪካ በመብት ረገጣ ያፋሪካዎ ሰሜን ኮርያ (the north Korea of Africa) እየተባለች የምትታወቀውን ኤርትራ የምታካሄደው ግፍ በጨረፍታ እንኳ አለመናገሩ (አንዳንድ ጠቃሚ የውይይት ደክመንቶች መቅረባቸው እንዳለ ሆኖ) ጉባኤውን ከሰብአዊ መብት ጉባኤነት ይልቅ የሻቢያ የህዝብ ግንኙነት መሳሪያ አስመስሎታል። ስለ ኤርትራ መናገር ካላሰፈለገ፣ ስብሰባውን የምስራቅ አፍሪካ ብሎ አለመሰየም ነበር። የምስራቅ አፍሪካ ከተባለ በሁዋላ ዋናዋን ሰብአዊ መብት ረጋጭ አለመተቸት ግን እጅግ አሰተዛዘበ ብቻ ሳይሆን የኢትዮጵያውያንን እና ያርትራ ወገኖቻችንንም ቁስል አለመረዳት ነው።

የዚህ አይነቱ አያያዝ ደግሞ ለኤርትራም ሆነ ለቀሪው ኢትዮጵያ ህዝብ የሚሰጠው ጠቀሜታ የለውም። የአቶ ኢሳያስ ዘግናኛ አገዛዝ እንኳን የኤርትራ ነዋሪዎች አለም አቀፉ ህብረተሰብም በያደባባዩ የሚናገረው እና አበክሮ የሚታገለውም ነው።

ቢያንስ ቢያንስ እኛ ኢትዮጵያውያን እንደ ዋቢ እየጠቀስን የምንሟገትባቸው ድርጅቶች ማለትም ሂውማን ራይትስ ዋች፣¹⁵ አምንስቲ ኢንተርናሽናል እና ሌሎቹም ስለ አቶ ኢሳያስ አገዛዝ እና የኤርትራ ነዋሪዎች ሰቆቃ የዘገቡትን በጥቂቱ ማየት በቂ ግንዛቤን ይሰጣል።

የህዝቡን ትግልም ሆነ ነጻነት ማንም ሀይል አያግደውም። የሌላው መብት ሲረገጥ የሁሉም መብት እንደተረገጠ ማስታወስ ለሁሉም ተገቢ ነው። ሰለኤርትራ ነዋሪዎች መብት መረገጥ እኔ ምን አገባኝ የሚል ሰው ደግሞ፣ የኔ መብት ስለተረገጠ ለመብቴ በማደርገው ትግል ሌሎች እርዳታ ይስጡኝ ብሎ መጠየቁ መሰረት የሌለው ነው።¹⁶

በመጨረሻም የኤርትራን ጉዳይ በተመለከተ ብዙ እጅግ ብዙ የሚያነጋግሩ ጉዳዮች እንዳሉ መረዳት ተገቢ ነው። ይህን ለመረዳት ደግሞ በሀገር ቤት የሚነቃነቁ የኢትዮጵያ ተቃዋሚ ፓርቲዎች (አድርባይ የሚባሉት ሳይቀሩ) የሚሉትን ማዳመጥ በቂ ነው። በዚህ ውስጥ ያልተዘጋውን የሀገራችንን አጀንዳ ወደጎን ከማለት አልፎ ለአቶ ኢሳያስና ለመንግስታቸው ፕሮፓጋንዳ፣ የህዝብ ግንኙነትና አገዛዙን የማጠናከር ስራ ተባባሪ መሆን ግን ሀላፊነት የጎደለው ብቻ ሳይሆን መስመር ማለፍም ጭምር ይሆናል።

ማጠቃለያ

የአቶ ኢሳያስ ያለፉት ጥቂት አመታት የተሀድሶ እንቅስቃሴ አገዛዛቸውን ከደረሰበት የውስጥም የውጭም መገለል እና የፖለቲካ ግፊት፣ አላቅቆ እንደገና ለማንሰራራት የሚደረገው ጥረት አካል ነው።

አለም አቀፍ ሁኔታው ያመቸኛል ባሉት መንገድ አቶ ኢሳያስ ራሳቸውን እንደገና አጠናክረው እየተንገዳገደ ያለው አገዛዛቸውን መልሰው ለማጥናከር፣ ኢትዮጵያን በተመለከተ ደግሞ ነባር አቋማቸውን ለማስፈጸም ያልተዘጉና በእንጥልጥል የሚገኙ አጀንዳዎችንም በአለም አቀፍ ግፊትና በተባባሪ ኢትዮጵያውያን ለማስፈጸም ሁኔታውን አያመቻቹ ይገኛል።

አንድ የአለም አቀፍ ሁኔታዎችን የሚተነትን ጸሀፊ የዩክሬን ነጻነት ከየትኛውም ሀይል መንግስት በላይ በደካማዋና ትንሿ ቡልጋሪያ መዳፍ ስር ሊሆን እንደሚችል ገልጦ ነበር። ይህን ያለውም፣ ራሽያ የኢኮኖሚዋ መሰረት የሆነው የነዳጅ ምርቷን ወደውጭ ለማስተላለፍ እየሰራችው ያለችው የነዳጅ ማስተላለፊያ ሁኔታ በቡልጋሪያ በኩል ስለሆነ ደካማዋ ቡልጋሪያ የሚገኘውን ስራ አልደግፍም ብትልና ብታቋርጠው ምን ያህል ታላቋን ራሽያን ለማሸመድ መድ እንደምትችል ለማሳየት ነበር።

የእኛም የነጻነት ትግላችንና ሀገራዊ ነጻነታችን በመሞት ላይ ለሚገኝ ጨካኝ ጸረ ኢትዮጵያ ሀይል ማንሰራሪያ ብቻ ሳይሆን በዚህ ቡድን መዳፍ ስር በድጋሚ እንዳይወድቅ

¹⁵ <http://www.hrw.org/world-report/2014/country-chapters/Eritrea>

¹⁶ https://www.youtube.com/watch?feature=player_detailpage&v=e2rP5alopBE

በጥንቃቄ ማሰተዋል ይገባል። ለዚህም በሬ ሆይ ሳሩን አይተህ ገደሉን ሳታይ የሚለውን የአበውን ብሂል እናሰታውስ። ጎበዝ ነገሩ ሁሉ እየተሰተዋለ ቢሆን መልካም ነው።

አስተያየት ethioandenet@bell.net